

[Rytter.]

dette Lovforslag gennem lange Tider, og der er nu skabt et Grundlag for Landstingets Arbejde, som sjældent har foreligget for Tinget forud for et Lovforslags Forelæggelse. Som den højtærede Justitsminister udtalte, blev der først nedsat en Kommission under Goos, som var anset og er anset for Danmarks største Jurist paa Strafferettens Omraade gennem flere Slægtled. Efter at hans Forslag var udarbejdet, blev det gennemkritiseret i Teorien samtidig med, at det selvfølgelig ogsaa ved Domspraksis blev diskuteret, selv om man ikke øjeblikkelig i Dommene kunde tage Hensyn dertil. De Erfaringer, der kom frem paa denne Maade, altsaa baade fra Praksis, fra et Lovforslag, fra Kommissionens Behandling og fra Teorien, blev igen bearbejdet af Professor Torp, som, efter at han havde gennemarbejdet Stoffet, blev sat i Spidsen for en stor Kommission, der skulde gennemgaa Lovforslaget. Man kan derfor forstaa, at Lovforslaget er gennemprøvet paa alle Punkter. Var der nu blevet Enighed mellem alle disse Folk, vilde Sagen formentlig være gaaet let gennem Rigsdagen og ikke have taget saa mange Aar, som det allerede nu har været Tilfældet. Jeg kan fuldt ud slutte mig til den højtærede Justitsministers Tak til alle dem, der har beskæftiget sig med Lovforslaget, hvori blandt selvfølgelig særlig to Navne træder i Forgrunden, Goos og Torp. Jeg maa dog sige til den højtærede Justitsminister, at han er kommet til at gøre sig skyldig i en lille Lapsus, idet han i sine smukke Mindeord om Professor Torp udtalte, at han haabede, at naar dette Lovforslag var blevet til Lov, vilde denne Lov med lige saa stor Ret kunne kaldes Torps Straffelov, som Loven af 1866 kaldes Goos' Straffelov. Det er en Fejltagelse, thi selve Tilblivelsen af Loven af 1866 har Goos ikke haft noget med at gøre. Han har gennemkritiseret den, systematiseret den til Brug i Praksis, men selve Loven er udarbejdet bl. a. af Bornemann; Goos var paa det Tidspunkt endnu en ung Mand, der lige var blevet Professor.

Ser man nu paa Arbejdet i de forskellige Kommissioner, der har haft Lovforslaget til Behandling, tror jeg, at vi her i Danmark med Glæde kan hilse de Synspunkter, der har været ledende for Kommissionerne. Jeg vil fremhæve, at alle Kommissionerne udtrykkeligt har erklæret, at de arbejdede med et nordisk Lovfællesskab paa Strafferettens Omraade for Øje, idet man ansaa det for uheldigt, at der i de tre Lande, som ligger saa nær ved hinanden,

skulde gælde forskellige Regler om store og væsentlige Spørgsmaal. Og man har ikke blot fremhævet, at man havde det nordiske Lovfællesskab for Øje, man har ogsaa understreget dette, der for os i Rigsdagen maa virke beroligende: Vi skyder Teorierne til Side og arbejder ud fra Retspraksis, ud fra de Erfaringer, som man har vundet gennem Domsafsigelser i alle tre Lande; det er det, der skal være Basis for de Regler, vi foreslaar. Man er altsaa ikke inde i teoretiske Betragtninger, hvor man jo let kan komme til at gaa vild, men man arbejder ud fra det Synspunkt, at det er det, som har vist sig at være Praksis, man saa vidt muligt vil se at faa stadfæstet.

Det er ikke blot de to Synspunkter, jeg her har nævnt, Kommissionerne har pointeret, men alle Kommissionerne har ligeledes hævdet, at det gælder om at faa vor nuværende Straffelov simplificeret og at faa visse tekniske Begreber ud. Begge Dele vil nemlig være nødvendigt, naar vi er gaaet til Indførelse af Nævninger, thi det vil være umuligt at operere med den nuværende Straffelov og Nævningssystemet paa een Gang. Jeg behøver her kun at minde om, at f. Eks. Meddelagtighedsbegrebet efter den nugældende Straffelov er saa indviklet, at det vil være vanskeligt for Nævninger at forstaa det. Man sonderer i Straffeloven imellem fysisk og psykisk Meddelagtighed og Komplot, og derindenfor sonderer man igen imellem forudgaaende, samtidig og efterfølgende Meddelagtighed. Man kan forstaa, at naar Nævninger bliver stillet overfor disse Begreber, vil det være umuligt for dem at tage et bestemt Standpunkt. Derfor har Tendensen i alle Kommissioner været at simplificere og at skyde visse tekniske Begreber ud, tekniske Begreber, som vi Jurister er vant til at operere med, men som for Nævninger vil staa som temmelig mystiske, og som derfor ikke er egnede til at komme frem i Nævningedomstole.

Derfor maa vi bort fra Straffeloven af 10. Februar 1866. Ligesom den højtærede Justitsminister vil jeg dog sige et Par Ord til Forsvar for den. Den er udarbejdet paa et Tidspunkt, som nu ligger 64 Aar tilbage, og jeg tror ikke, jeg spaar forkert, naar jeg siger, at den Straffelov, der bliver til i de følgende Dage eller Maaneder, hvor lang Tid det nu tager, ikke vil komme til at gælde lige saa længe uændret, eller i hvert Fald paa de væsentligste Punkter uændret, som Straffeloven af 10. Februar 1866. Det er ganske interessant at lægge Mærke til, at den første Kritik, der rejste sig mod denne